

[Ingeborg Hansen.]

syn på person omfatter to slags undersøgelser, dels den mindre, der begrænser sig til den ydre beklædning, dels den mere intime, der foretages, når der findes rimelig grund til at antage, at vedkommende ulovligt medfører varer eller penge skjult på sin person; men i § 2, hvor der gives nærmere regler om, hvordan eftersynet skal foretages — det må kun foretages efter ordre af en overordnet toldtjenestemand, det skal være hensynsfuldt, det må ikke være videregående, end de kontrolmæssige formål nødvendiggør, eftersynet kan kræves overværet af et vidne og skal foretages af personer af samme køn som den eftersete —, i § 2 omtales der blot „eftersyn på person“. Meningen må vel være, at det kun er den mere intime undersøgelse, der kræver disse forholdsregler, medens den rent ydre undersøgelse skal kunne foretages uden disse særlige hensyn. Det ville være urimeligt, at disse ret strenge forholdsregler skulle kunne forlanges anvendt ved ethvert eftersyn på person, også det rent ydre. Jeg vil gerne bede den højtærede finansminister bekræfte, at det er meningen, at ordene „eftersyn på person“ i § 2 kun tager sigte på det mere intime eftersyn. Den højtærede finansminister var som sagt allerede inde på det, idet han sagde, at dette eftersyn særlig tager sigte på undersøgelser af den mere vidtgående art.

Jeg har en indvending at gøre mod lovforslagets tekst, og det er mod brugen af ordet „inkvirering“. Da jeg første gang så lovforslaget igennem, var det første gang i mit lange liv, at jeg mødte dette ord i det danske sprog, og jeg troede ærlig talt, det var en trykfejl. Af referatet af folketingets forhandling ser jeg til min forundring, at det er et ord, der siges at have vundet hævd i toldsproget. Jeg søgte lidt oplysning og vejledning i værket Ordbog over det danske Sprog, som er udgivet af Det danske Sprog- og Litteraturselskab, og som altså skulle stå som udtryk for den højeste sproglige videnskab her i landet, og dèr fandt jeg den oplysning,

at „inkvirere“ er et ord, som kun bruges i skriftsproget eller i litterært påvirket talesprog. Ordet „inkvirering“ er forsynet med et kors i ordbogen, og det betyder følgende:

„Er ordet i det nuværende sprog ganske ubrugeligt, dødt, betegnes det med et kors.“

Altså „inkvirering“ betegnes af sprogkabetterne herhjemme som ubrugeligt og dødt. „Inkvirering“ og „inkvirere“ betyder henholdsvis undersøgelse og efterforskning

og at undersøge og efterforske. Den danske ordbog plejer med citater at vise, hvordan de forskellige ord bruges, og de citater, som angår de nævnte ord, er hentet dels fra en forordning af 22. oktober 1701, dels fra § 233 i Frederik den Femtes søkrigsartikelsbrev af 1752. I 1848 ses ordet „inkvirere“ at have været anvendt af Poul Chievitz, idet han siger: „(han) så inkvirerede til mig“. Siden har man ikke fundet noget citat med det. Jeg vil blot oplyse, at det er professor Brøndum-Nielsen, der har redigeret dette afsnit af Ordbog over det danske Sprog. Det er altså dette 250 og 200 år gamle forordningsudtryk, der er blevet hængende i toldsproget. Jeg kunne have ønsket, at man under den grundige udvalgsbehandling, som lovforslaget har været underkastet i det høje folketing, havde benyttet lejligheden til at lade dette ubrugelige og døde ord forblive indenfor toldvæsenets snævraste kreds, så man kunne have undgået at få det genoplivet i en nutidslov; det er en kedelig måde at renovere sproget på, for at blive i stilen.

Med disse bemærkninger vil jeg altså dog på mit partis vegne tiltræde lovforslaget.

Grete Mølbak Frederiksen: Det foreliggende lovforslag, som af den højtærede finansminister blev fremsat i det andet høje ting for to uger siden, skal lovfæste toldvæsenets ret til at kropsvisitere rejsende, der vil ind og ud af landet. I praksis har man hidtil foretaget kropsvisitationer i god tro til, at de var lovlige, og de fleste rejsende har med større eller mindre sindsro fundet sig deri ud fra den betragtning, at det ikke kunne være anderledes.

Da det spørgsmål blev rejst, om der overhovedet fandtes lovhjæmmel for toldvæsenets nærmere undersøgelse af personer, valgte den højtærede finansminister ved at fremsætte dette lovforslag at gå den hurtigste vej med hensyn til at opnå den lovhjæmmel, han ønskede, fremfor ved rettens hjælp at få fastslået, om en sådan lovhjæmmel i virkeligheden ikke allerede eksisterede.

Trods hastværket med at få denne lov igennem har den i det andet høje ting været genstand for en række udvalgsforhandlinger, ligesom man dèr vistnok har fået en del oplysninger, der ikke findes i betænkningen. Det havde således været rart at vide, hvor meget toldvæsenet finder gennem nærmere undersøgelse af de rejsende. Der er vel grund til at tro, at de fleste smuglerier af betydning foregår udenom de egentlige toldsteder, og at disse mest passerer af de mindre smuglere — det havde som sagt været rart at have nogle oplysninger at bygge på.